

POROČILO O FINANČNI STABILNOSTI, MAJ 2026

Nagovor guvernerja dr. Primoža Dolenca na novinarski konferenci

VELJA GOVORJENA BESEDA.

Svetovna gospodarska rast se je marca upočasnila zaradi višjih cen energentov in povečane negotovosti, ki so posledica vojne na Bližnjem vzhodu.

Podobni trendi so vidni tudi v evrskem območju, kjer se je gospodarska rast marca po anketnih kazalnikih upočasnila, zlasti zaradi povečane negotovosti in šibkejšega povpraševanja v storitvenih dejavnostih.

Napovedi Evropske centralne banke tako kažejo, da bo letošnja gospodarska rast evrskega območja zaradi razmer na Bližnjem vzhodu nekoliko nižja, medtem ko lahko pričakujemo nekoliko višjo inflacijo.

V Svetu ECB opažamo, da so trenutna inflacijska pričakovanja še vedno pod nadzorom, višje cene energentov pa imajo za zdaj le omejene posredne učinke na preostalo gospodarstvo.

Verjamemo, da imamo v ECB še dovolj časa, da lahko v prihodnjih tednih pozorno spremljamo negotovo dogajanje na Bližnjem vzhodu, natančneje ocenimo učinke na širše gospodarstvo in posledično oblikujemo trdno stališče glede naših prihodnjih potez.

Če se osredotočim na Slovenijo, podatki kažejo, da domače gospodarstvo v začetku leta sicer še naprej raste, a s počasnejšo dinamiko, saj se potrošnja umirja, industrijska proizvodnja pa je ostala šibka.

V primerjavi s marcem se je aprila inflacija v Sloveniji nekoliko zvišala, in sicer na 3,4 %. Delno se vojna na Bližnjem vzhodu že odraža v inflacijskih pritiskih, saj so k letni inflaciji so največ prispevale predvsem podražitve naftnih derivatov.

Pričakujemo lahko, da se bo vpliv vojne na Bližnjem vzhodu postopno v večji meri odražal tudi v višjih inflacijskih pričakovanjih potrošnikov, njeni širši učinki pa bi se lahko v

gospodarstvu pokazali kasneje, saj bi se tveganje višjih cen energentov in surovin na svetovnih trgih v prihodnjih mesecih postopoma preneslo v višje cene blaga in storitev.

Kar se tiče finančnega sistema tudi za Slovenijo, podobno kot za širše evrsko območje, ocenjujemo, da tveganja izvirajo predvsem iz zunanjega okolja.

Ob čedalje večji negotovosti v mednarodnem okolju, ki je v največji meri povezana z vojno na Bližnjem vzhodu, smo v tokratnem Poročilu o finančni stabilnosti v prikazu tveganj in odpornosti vključili tudi makrofinančna tveganja za finančni sistem, ta pa ocenjujemo kot povišana z neugodnimi obeti.

Ob že povišani oceni kibernetkega tveganja, smo poslabšali tudi obete za tveganja, ki izvirajo z nepremičninskega trga ter kreditno tveganje.

Pri večini preostalih tveganj za slovenski finančni sistem pa zaenkrat ohranjamo njihovo oceno kot zmerno oziroma nizko in stabilno.

Po drugi strani pa ugotavljamo, da slovenski bančni sistem posluje dobro, saj izkazuje visoko kapitalsko odpornost, ki je podprt z visokimi vrednostmi količnikov likvidnosti in solventnosti, ob koncu leta 2025 pa je bil bančni sistem nadpovprečno dobičkonosen.

Ta namreč omogoča nadaljnjo krepitev kapitalskih rezerv, ob realizaciji tveganj pa pokrivanje morebitnih rastočih oslabitev.

Domača kreditna aktivnost je robustna, ker je predvsem razvidno v sektorju gospodinjstev, opazamo pa tudi trend krepitev rasti posojil nefinančnim družbam, ki se je začel v drugi polovici leta 2025.

V poročilu tokrat opozarjamo tudi na potrebo po skrbi za večjo stabilnost depozitov v bankah, saj bi z vidika negotovih mednarodnih finančnih tokov s tem zagotavljali visoko kakovost delovanja domačega finančnega posredništva.

Kljub zavedanju, da je slovenski bančni sistem stabilen in odporen, v Banki Slovenije skrbimo za to, da je makrobonitetna politika preventivno naravnana, upravičenost uporabe posameznih makrobonitetnih instrumentov pa redno presojava.

Cilj je, da jih glede na razmere prilagajamo, vse z namenom ohranjanja visoke ravni finančne stabilnosti in odpornosti na zunanje šoke, ter zagotavljanja minimalnih kreditnih standardov, pri katerih je med drugim ključna ocena spodnje meje kreditne sposobnosti potrošnika, ki temelji na minimalnih življenjskih stroških po potrebi prilagojenih s splošno rastjo cen.

V prihodnje je prav tako nujno, da vsi deležniki v finančnem sektorju delujejo preudarno in proaktivno, saj se lahko vplivi zunanjih šokov hitro odrazijo v poslabšanju kazalnikov in zahtevajo prilagajanje na morebitne dolgotrajnejše posledice kriznih razmer.